

u s'hi assembla molt en la lletra d'aquell temps.

Amb *Lavascort* hi ha considerable semblança en el conjunt del nom; però amb les greus diferències que ací no hi ha la -s-, i que la -p- de 3 o 4 d'aquestes mencions suposa almenys una -b- oclusiva a diferència de la -B- o -V-, ben comprovada de *Lavascort*. Així i tot, no és inconcebible que hi hagués comunitat etimològica, a base d'admetre que la dissimilació NABAR-CORD > *Navascord* que hem suposat allà, ací hagués eliminat la primera R en lloc de canviar-la en s. Hauria de ser, però, amb la condició que la hipotètica alternança N /L- que allà hem conjeurat, ací s'hagués produït ja mil anys abans, i presentant-s'hi única. Com que aquesta és una condició ben arbitrària i forçada, i també les altres divergències són fortes, resta molt incert que hi hagi gaire connexió primitiva. I realment és més versemblant que ací tinguem un cpt. purament romànic, com ara LAPIDUM CORTE 'la cort de les lloses'. En tot cas és clar que aquesta etim. romànica fóra impossible per a *Lavascort* / *Navascort*. V. suplement a (*La Quar*.

¹ D'aquesta forma deu ser corrupció o error de còpia la de Reig Vilardell (*Monogr. de Cat.*) «*Basgart* petit afl. del Segre que baixa de cap al coll del Penedís a desaiuar prop de Bellver». D'ell ho copien el *Nomencl. A.P.T.* de Lleida, i l'Encicl. Salvat.—² Noms on reconeixem els moderns: Baltarga, Sansor, Pedra, Segre i *Lavascort*.—³ Com que *Talltorta*, és bastant prop de Baltarga, uns 6 k. més cap a Puigcerdà, aquesta grafia *Navarauado* és prou llarga i coincident per no dubtar d'identificar-l'hi. Essent còpia d'una còpia, suposo que hi ha error per *Navascaudo* o -*cordo*.—⁴ P.p. MiretS. (*BABL* VII 164, amb facsímil; MiretS. separa *Navas quart* però en el facs. veig que no hi ha separació i que *ua* està indicat amb la sigla semblant a la de *quanta* (q).

Lavanor, vol. 1, 46 *Lavansa*, V. *La Vansa*
Lavarri, var. de *Navarri* *Lavasí*, V. *La Basi* (cf. *Bas, St Martí del* -) *Laveia Gran*, V. *Llaveio*

LAVERN

Nom d'un aplec de veïnats i del riuet que els travessa, en el Penedès, pertanyents al te. de Subirats, un parell de k. al SO. de Sant Pau d'Ordal.

PRON.: *lǎbérn* Casac. (1920) ho anotava a St. Sadurní i a la localitat mateixa, amb l'explicació: «comprèn la parròquia i varis caserius: el principal és "el *kǎrē dǎ lǎbérn* o, més aviat, *kǎrē de trenkǎnóps*", perquè allò només ho diuen els forasters». En les enq. de 1955 també recordo haver oït *lǎbérn*, molt poc, a algú de Sta. Fe o St. Cugat Sessgarriagues (XIV,

4,20 ---). En efecte, també en els escrits antics i moderns, es parla més de la riera o riuet de *Lavern*, considerable afl. dr. de l'Anoia, que prové de Guardiola de Font-rubí, i desemboca a l'Anoia al cap de 20 k. de curs.

MENCIONS ANT. 1111: «in aqua corrente de *Cebern*» (*Cart. St. Cugat*, III, p. 16); 1165: «--- parrochia Sti. Petri de *Cebern* in terminio castri de *Subiratis* --- in loco q. voc. Podium de Nina --- molendinum q. habemus in *Anoia* q. v. ad ipsas Piles --- (MiretS., *Templ.* p. 120); 1182: signum Arnalli de *Cebern* (*Cart. St. Cugat* III, 289).

HOMÒNIM. A l'extrem SO. del Camp de Tarragona, ho retrobem com a nom del Barranc de la Font de *Lavern*, clotada que es travessa a mitja hora de Llaberia, anant cap al Pratedip, 2 h. abans d'arribar-hi; baixa en direcció SE. cap a mar, més ençà del Pratedip (Iglésies-Santas, *Güies* II, 190); essent al mig de grans i desertes muntanyes, és probable que hi sigui nom autòcton i no pas traslladat del *Lavern* penedescenc.

ETIM. Però hi ha sobretot el nom del riu britànic *Severn*, de provat origen cèltic. I no pot ser casual la perfecta coincidència, dels tres noms, en una forma idèntica, i designant tots tres un corrent d'aigua: l'aqua corrente de *Cebern* del doc. de 1111, l'ambient d'aigües descrit en la menció de 1165, i el caràcter primordial i més vivaç que avui té encara, la Riera de *Lavern*, per damunt de la parròquia de Sant Pere (que d'ell prengué nom).

En el nom de lloc català, però, la inicial *Sǎ* fou canviada per *La*, quan caigué en decadència, tingut per vulgarisme, l'article arcaic provinent de IPSA (notem encara *ipsas piles*, en el document de 1165); tal com s'esdevingué en el nom del riu SAMBŪCA de l'Empordà, avui *La Muga*. Canvi consolidat cada cop més a mesura que es realçava la condició dels senyors de *Lavern* (ja l'a. 1182), la baronia dels quals acabà essent el Comtat de *Lavern*: ells més que ningú havien de repel·lir el vulgarisme *sa*. En aquest cas actuava també el model del poble de *Lavit*, al bell costat de *Lavern*: que encara consta com *Ça Vit*, *Sa Vit* (IPSA VITE) en els anys 950 ss. fins a 1359 (*La Vit* només des de 1143 o 1243).

No està gens isolat aquest celtisme a l'Alt Penedès: allí entorn n'hi ha tot un nucli, un petit manyoc: *Badorc* (BITÚRIGON), *Pla d'Ardenya*, *Grabuac*, *Aberra* (V. els respectius arts.),—i no sense intermitent prolongació cap a *Durban*, *Durfort*, *Briancó*, *Talavera*—. Sens dubte un dels grups de celtismes que hi ha espargits per diverses comarques del Principat. A Osona: *Münter*, *Tona*, *Torelló*...; al Cap de Creus: *Pení*, *Talabre*...; a la Conca de Tremp: *Talarn*, *Sellemana*, *Segan*: eren rodalies en què es feren forts, ací i allà, aqueixes falanges cèltiques,